

СОФИЯ

▸ **Колко те харесвам / групов изложба / куратор Надежда Джакова / Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство, бул. „Черни връх” 2 / 7 ноември - 16 февруари.** “Колко те харесвам” е поетично-ироничен поглед на шестима съвременни художници към заобикалящата ги среда. Те показват как се самовъзприемат, как другите ги възприемат, в какво време живеят. Чрез автобиографичния похват като средство за самоизразяване и търсене на собствена идентичност, авторите разглеждат културни, религиозни, политически и социални теми, акцентирайки върху авторефлексията и подлагайки на критика представата за лично и обществено пространство. Изложбата е част от дългогодишния проект „Автобиография“ на куратора Надежда Джакова. С участието на Божидар Бончев, Георги Ружев, Ива Яранова, Мариана Василева, Момчил Георгиев, Юлий Таков.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/how-i-like-you/>

▸ **Андрей Молодкин и Сантяго Сиера / Изток/Запад / съвместна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 26 ноември - 16 февруари.** В настоящата изложба Андрей Молодкин и Сантяго Сиера са обединени от активната си политическа позиция и острите въпроси, които задават към днешната демокрация. И двамата художници са широко известни със сериозни провокации срещу общественото и политическо статукво днес, чрез творби, понякога носещи рискове за самите автори. <https://tinyurl.com/2rksb9fd>

▸ **Любен Димитров (1904 - 2000) / ретроспективна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 12 декември - 15 май.** Любен Димитров е не само забележително с богатото си творчество име в декоративно-монументалната българска скулптура през XX век, но и своеобразна школа за синтеза между нея и архитектурата. Изложбата включва седем кавалетни произведения, собственост на Националната галерия, Софийската градска художествена галерия, Художествената галерия в

Казанлък и наследниците на художника. Част от монументалните му скулптури ще бъдат представени под формата на фотографии. <https://tinyurl.com/3hjmp43b>

↪ **Войни / групов изложба / куратори Ярослава Бубнова и Николай Уцавалийски / Национална галерия, Двореца, пл. „Княз Александър I“ 1 / 2 януари - 16 март.** За тази изложба Националната галерия е подбрала онези произведенията от колекцията си, в които се говори за страданията, изживявани от всички – и от войните, директни участници, и от „страничните жертви“. В този визуален разказ не намират място сцените на триумф, героизацията и възхвалата на доблестта. Няма ги и характеристиките на „справедливата война“ или колективната воля за победа. „Ужасите на войната“ – великият и справедлив цикъл на Франсиско Гоя, създаден преди повече от 200 години, е незримият ориентир на изложбената селекция. <https://tinyurl.com/yrry7bdh>

↪ **Европа в България. Отражения на европейски художествени направления в българското изкуство от Освобождението до средата на XX век / ретроспективна изложба / куратор Любен Домозетски / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 17 октомври - 16 февруари.** Настоящата изложба проследява отраженията на европейските художествени течения върху българското следосвобожденско изкуство. Диалогът между България и Европа в разглеждания период е изключително динамичен, многостранен, непрекъснат. Разкрива се сложна и силно преплетена мрежа от връзки между личности, събития, художествени центрове, тенденции, произведения, явления. Безспорен факт е стремежът за приобщаване на българските художници към европейското изкуство, с ясното съзнание и самочувствие, че България е част от Европа, че европейският път е пътят на младото българско изкуство. <https://fb.me/e/5v4tycCxK>

↪ **Възможните връзки: Образи из ателието на Николай Шмиргела / сборна изложба / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 11 февруари - 6 април.** Изложбата проследява познатите и непознати връзки във времето между Шмиргела и хората, оставили следа в неговото ателие. Във фокуса на експозицията са произведенията, грижливо пазени дълги години в ателието, които ни позволяват да надникнем в интимния свят на твореца. През 2023 г. Софийска градска художествена галерия получава голямо дарение от Юлия Банкова и наследниците на Николай Шмиргела, част от него е папка, която съдържа произведения от български и чужди автори. Сбирката има еkleктичен характер. Тя съдържа в себе си много повече от творби, попаднали по незначителни пътища у Шмиргела. По-скоро става дума за една лична колекция, която свидетелства за пристрастия, симпатии, вдъхновение, приятелство, но вероятно и неразказани истории за лични отношения между редица талантиливи художници. <https://tinyurl.com/3u5ffty6>

↪ **Николай Шмиргела / Голото тяло – изследване на формата / ретроспективна изложба / Галерия Васка Емануилова, бул. „Янко Сакъзов“ 15 / 19 ноември - 16 февруари.** Изложбата проследява пластичните търсения на автора в края на 60-те и нач. на 70-те години на XX век. Къпещи се, тоалет, размисъл и свян - голите скулптурни тела в различни състояния непосредствено кореспондират с неговите рисунки от този период. В експозицията се включват и няколко по-ранни произведения, които дават по-пълна представа за творчеството на художника, учил декоративни изкуства и скулптура в Художествената академия през 30-те години на XX век. В основата на изложбата е дарението от скулптури и рисунки, направено от наследниците и семейството на Николай Владов - Шмиргела. <https://fb.me/e/CJgee7B2p>

↪ **Мария Столарова / Отстоявана естетика / ретроспективна изложба / Галерия "Дечко Узунов", бул. „Драган Цанков“ 24 / 28 ноември 2024 – 16 февруари.** През 2025 г. се навършват 100 години от рождението на Мария Столарова (1925 – 2016) – една от учениците на Дечко Узунов. По този повод Софийска градска художествена галерия и галерия „Дечко Узунов“ представят експозиция с живописни платна, обхващащи както ранни нейни творби, така и емблематични произведения от по-късни

периоди. Мария Столарова е от поколението автори, които стъпват на художествената сцена през 60-те години на XX век. Това е десетилетие, характеризиращо се с подем в българското изкуство, свързано с редица социокултурни фактори, отразили се върху утвърждаването на нови теми, жанрове и похвати.

<https://fb.me/e/boAJsYTAG>

↪ **Александър Капричев (1945 - 2008) / 80 години от рождението на художника / ретроспективна изложба / куратори проф. Чавдар Попов и арх. Енил Енчев / СБХ, ул. "Шипка" 6 / 6 - 27 февруари.**

"По стечение на обстоятелствата творчеството на Александър Капричев е представяно в артистичното пространство повече след смъртта му, отколкото приживе. В настоящата ретроспективна изложба за първи път се проследява развитието на художника в цялост, от 70-те, 80-те, 90-те години на XX век и началото на XXI век. Живописното кредо на художника е подчертано ориентирано към нефигуративното начало. Там, където има фигури, като правило те са „затворени“ в себе си, въздействат най-вече като единични капсулирани „монади“, често непроницаеми в своята дълбоко стаена енигматика." - проф.

Чавдар Попов <https://tinyurl.com/44b7bd7n>

↪ **Анна Цоловска и Бисера Вълева / Аз, Венера / съвместна изложба / СБХ, Галерия-книжарница София прес, ул. „Славянска“ 29 / 3 - 14 февруари.**

За проекта, Анна Цоловска споделя "С Бисера често излагаме заедно. Резултатите са интересни, обикновено крайно различни и така покриват повече аспекти на темата или проблема. И двете преследвахме образа и това определи цялото ни поведение към творбите. Помежду си никога не знаем какво ще покажем. Имаме си достатъчно доверие да се опрем на изненадата от последния момент и тя да предпостави диалога в изложбата. В сегашната експозиция техниките на изпълнение нямат значение, дори пластичността няма. Важен е образът почти по концептуален начин. "Венера" е женска същност, архетип, себеусещане, себеосъзнаване, възможност, варианти. Венера е неизменно присъстващата романтичност. Венера е потенциал за отношения. Венера е възможността за другия." <https://tinyurl.com/bdfy69c6>

↪ **Валерий Поцаров / Баща и син / самостоятелна изложба / Галерия Credo Bonum, ул.**

„Славянска“ 2 / 16 януари - 14 февруари. Като баща на две подрастващи момчета осъзнах колко бързо ще настъпи денят, когато вече няма да имат нужда да ги държа за ръцете по пътя към училище.

Вдъхновен от тази мисъл, първоначално се заех да снимам 95-годишния си дядо и баща ми, хванати за ръце. Проектът скоро се превърна в нещо много по-голямо, отколкото очаквах." - Валерий Поцаров.

<https://tinyurl.com/ytjmb8cr>

↪ **АРТ СТАРТ Млади художници, които да следим през 2025 / Центробежни сили / групов изложба / куратор Весела Ножарова / Гьоте-институт, ул. "Будапеща" 1 и галерия Credo Bonum, ул.**

„Славянска“ 2 / 18 февруари - 16 март. Вече 9 години изложбата „Арт Старт: Млади художници, които да следим“ си поставя за цел да посочва новите имена в българското съвременно изкуство. В настоящото издание погледите са обърнати в голяма степен навътре, към динамиката на местната сцена. Попаднали във вихъра на локалните центробежни сили, изкуството им изпълнява движение по определена траектория, която логично се завърта тук, на място. През 2025 г. „Арт Старт“ посочва младите художници, които са учили, живеят и работят в България – авторите, които изграждат артистичната си практика тук и въпреки локалните дефицити, дават основание да вярваме, че бъдещето на българското изкуство принадлежи именно на тях. <https://tinyurl.com/5n8m5yx5>

↪ **Тодор Рабаджийски / Raw Perspectives / самостоятелна изложба / Галерия +359, ул. „Галичица“ 13А / 28 ноември - 28 февруари.**

Изложбата поставя въпроса за същността на изкуството в епоха, в която границата между творчество и консумация е размита. Изкуството огледало ли е, което отразява нашите стракове и копнежи? Или е бягство – сладкиш, който да ни разсейва от тежестта на съществуването? Произведенията на художника ни приканват да се борим с тези въпроси чрез материали, които блестят и ръждясват, будят доверие и подозрение, и ни предизвикват да видим поезията в противоречията. <https://fb.me/e/8KOZThwnv>

↯ **Зимен шоурум 2024-2025 / групов изложба / Sarieva Gallery @ DOT Sofia, ул. „Братя Миладинови“ 46, Женски пазар / 9 декември - 1 март.** Изложбата събира трима съвременни български художници с международна кариера — Деница Тодорова, Димитър Генчев и Стефан Николаев, чиито творби изследват теми като трансформация, материалност и динамичното взаимодействие между светлина и текстура. Шоурумът представя селекция от произведения, включващи голямоформатни платна, изящни рисунки и скулптури. <https://tinyurl.com/5eft9y25>

↯ **Ангелика Радева / Усещане за Барок / самостоятелна изложба / Галерия Аросита, ул. „Врабча“ 12Б / 4 - 18 февруари.** В пространството на тази изложба, където съвременният човек среща духа на Барока – не като естетика или възпроизвеждане, а като усещане, идея и рефлекс. Тази колекция е изследване на връзката между сетивата, чистотата на формата и възвишеността на изживяването, предадени чрез символиката на материала и пространствената атмосфера. Провокирана от Барока – епоха на емоционален заряд, на драматично взаимодействие между светлината и сянката, на дълбока чувственост и преклонение пред човешката способност да усеща и преживява. Тук обаче Барокът е прочетен през съвременния поглед, като идея за среща между вътрешния свят на човека и външната му среда, като покана за диалог между материалното и нематериалното..” - Ангелика Радева <https://fb.me/e/7EnBP5jjg>

↯ **Бюро по мелодраматични проучвания / Перфектното токче / съвместна изложба / Галерия Пунта, бул. “Стефан Стамболов” 37 / 7 февруари - 9 март.** Проектът “The Perfect Heel” („Перфектното токче”) се занимава с един от най-разпознаваемите стереотипи на женствеността - обувката на висок ток. В изложбата в галерия “ПУНТА”, съвместно с фондация GLAS, този елемент на облеклото е мислен отвъд натиска върху жените да се адаптират към стандартите за красота - а именно като оръдие за достоверна статистика и постигане на равенство. Бюрото за мелодраматични изследвания е зависима институция, основана от Ирина Джордж и Алина Попа (1982-2019) в Букурещ, Румъния, през 2009 г. Основната и стратегическа цел е да повдигне завесата, положена над мелодрамата в различни социални контексти, и да осигури на обществото свободен достъп до резултатите от проучванията. <https://tinyurl.com/3mzy2dnx>

↯ **Гаро Кешишян / Строителни войски / самостоятелна изложба / куратор Надежда Павлова / Галерия Синтезис, бул „Васил Левски“ 55 / 5 декември – 15 февруари.** Изложбата е създадена в сътрудничество с автора специално за пространството на галерия Синтезис и е едно от най-значимите дългосрочни, документални изследвания в българската фотография. Тя включва 92 фотографии, заснети в периода 1983–1995 г., и повдига темата за рядко коментирана държавна практика от близкото минало – трудовата повинност в България. Със снимките си Гаро Кешишян създава образно пространство за емпатия и лична връзка с трудоваците, разкривайки човешката страна на тяхното ежедневие. <https://tinyurl.com/3vc4h8ce>

↯ **Double double - 5 артистични двойки в българското изкуство / групов изложба / куратори Ивайло Христов и Йорданка Христова / HOSTGALLERY, бул. “Акад. Иван Гешов” 102 / 5 февруари - 30 март.** Във втората част на проекта, ще бъдат представени творби на двойките Красимир Терзиев и Калина Димитрова, Зара Александрова и Зоран Георгиев, Ангелика Радева и Златин Орлов, Спартак Йорданов и Ралица Тонева, Петя Денева и Теодора Дончева – Теч. Всеки от артистичните тандеми представя творби, които са и тяхното художественото послание – изключителното им усещане за съвременния свят и за времето, в което живеем, за предстоящото и за миналото. <https://fb.me/e/8em3fSTy7>

↯ **Нина Русева / Мигове / самостоятелна изложба / Галерия Нюанс, ул. “Иван Денкоглу” 42 / 11 февруари - 2 март.** Заглавието е ключ към идеята зад живописните платна на художничката - мигове от едно битие, в което красотата и вдъхновението се откриват навсякъде, и в баналното, и във възхитителното. Маниерът, с който Нина Русева създава своята живопис винаги започва от един миг,

спомен, които по-късно тя развива в ескиз, рисунка и накрая се материализира в живопис - богата и цветна, понякога конкретна, а понякога наглед абстрактна. <https://tinyurl.com/uza9vub8>

АРТ СРЕЩИ СОФИЯ

▸ **Форум за съвременно изкуство и култура WIDE ART / РЦСИ Топлоцентра, ул. „Емил Берсински“ 5 / 22 февруари, 14.00 - 18.30 ч.** Тазгодишното трето издание на форума изследва множество актуални за местната и международната арт сцена въпроси. Как съвременното изкуство овладява и интерпретира парадоксите на обществото и средата ни на живот? Какви могат да бъдат връзките между творчеството, ритуала и психотерапията, как съвременното изкуство борави с тялото като инструмент за творчески експерименти и преобразяване на арт сцената? Каква е ролята на импровизацията, независимостта, свободата да се променяш и да се движаш между жанровете, а в тази връзка – какви са пресечните точки между джаза и съвременното изкуство? Какви са свойствата на човешкото изкуството, които изкуственият интелект не съумява да усвои? Освен на място в София, събитието ще може да бъде проследено и онлайн. <https://tinyurl.com/29vyz4t7>

ПЛОВДИВ

▸ **Музика за очите / групова изложба / Sarieva/Gallery, ул. „Отец Паусий“ 40 / 13 декември - 1 март.** „Музика за очите“ представя творби, вдъхновени от песни, музиканти или обекти, свързани със звука, без нито едно от тях да бъде аудио-визуално произведение. Изложбата разширява визуалното преживяване, стимулирайки лични интерпретации и изследва как се формират нашите асоциации. Тя включва предимно непоказвани досега произведения на авторите от 90-те години до днес. Разнообразни по своя характер, тези творби са ключ към стереотипи или поведения. С участието на Лъчезар Бояджиев, Цветомира Борисова, София Грънчарова, Правдолюб Иванов и Стефан Николаев. <https://tinyurl.com/45nyhrwr>

▸ **Asqua alta. История на българските национални участия във Венецианското биенале 1910 – 2024 / ретроспективна изложба / куратори Светлана Куюмджиева и Пламен Петров / Галерия Капана, ул. “Райко Даскалов” 29 / 13 декември - 20 февруари.** Изложбата представя произведения, архиви и документален материал от всички единадесет участия, с които България се е явила в най-стария и най-престижен международен форум на изкуството в света от неговото основаване в края на 19 век досега. В експозицията са включени близо 60 произведения от различни публични и частни колекции. Сред експонатите са едни от най-иконичните творби на класиците на българското изкуство, както и представителни работи най-известни съвременни български художници. <https://tinyurl.com/44cd2e9x>

▸ **Среща + Vulusma + Meeting / групова изложба / Градска художествена галерия - Пловдив, Зала за временни експозиции, ул. “Княз Александър I” 15 / 7 - 27 февруари.** Изложбата представя творби на студенти и преподаватели от факултетите по изобразително изкуство на пловдивската Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство "Проф. Асен Диамандиев" и на Университет „Намик Кемал“ – Текирдаг, Турция. <https://tinyurl.com/4nszhh4d>

ВАРНА

▸ **Художниците и галерията / юбилейна изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов“ 1 / 6 февруари - 2 март.** 2025 година е юбилейна за Градската художествена галерия “Борис Георгиев” - Варна, която отбелязва 75-годишнината от своето откриване. По този повод в галерията са представени творби на 75 варненски художници и две самостоятелни изложби - на Янко

Маринов - основател и пръв директор на галерията, и на Ванко Урумов, който е управлявал галерията 25 години. Груповата изложба представя пет творчески поколения. В началото са Георги Велчев, Георги Урумов и Христо Каварналиев, които са работили в периода 1920-те до 1950-те години. Следващите поколения са автори, които са се утвърдили през 60-те, 70-те и 80-те години на миналия век. А най-младите художници в изложбата влизат в изкуството през 90-те години и след това.

<https://tinyurl.com/39nwmsy2>

КАЗАНЛЪК

↪ **Глад / групова изложба / Художествена галерия - Казанлък, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 и множество други локации / / 19 октомври - 31 март.** Изложбата „Глад“ ни повежда през един дълъг разказ, в който 23-ма съвременни артисти, заедно с изкуствоведи и музейни специалисти ни изправят пред своите размишления върху темата, разкривайки ни неочаквани, понякога тъжни, понякога усмихващи, друг път плашещи нейни ракурси. „...Твърде лесно човек би могъл да замени думата *глад* с думата *терор* или с думата *робство*, или *безправие*, или *диктатура*“ - Георги Марков.

<https://www.artgallerykazanlak.com/exhibitions/glad/>

↪ **Левент Море / Да се оцветим / самостоятелна изложба / Художествена галерия - Казанлък, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 / 26 октомври - 23 март.** Левент Море е от онези художници, чието изкуство трудно може да се въведе в рамки – не само в преносен, но и в буквален смисъл. Това е, както го определя изкуствоведката Аксиния Джурова „Диво усещане за цвят. Свят на наслоени усещания, примамливи светове от природния кръговрат до апокалиптични прозрения, обсебваща паралелност – експресивна, доближаваща се до фовистичния екстаз“. Но живописиста на Левент Море винаги е и още нещо. <https://tinyurl.com/2h8r2xyd>

АРТ КАРИЕРА

↪ **Резидентска програма *Made in Leshten vol.4* / Отворена покана за млади съвременни художници / Галерия *Little Bird Place* и платформата за съвременно изкуство и култура *Art and Culture Today* / Краен срок за кандидатстване 3 март.** След установената традиция от три успешни издания на резидентския проект *Made in Leshten*, екипът на галерия *Little Bird Place* продължава инициативата като предоставя възможност на 5 млади съвременни художника да творят в две сесии в арт резиденцията *Little Bird*, намираща се в автентична стара къща в село Лещен. Всяка сесия е с продължителност две седмици в периода 22 април – 22 май. Резидентските изложби ще се проведат през месец юли 2025.

<https://tinyurl.com/3n7pkr8d>

[Абонирайте](#) се за *artnewscafe* бюлетин

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

↪ селекция на новините : Десислава Милева

↪ лого: Недко Солаков

↪ корица: The Bureau of Melodramatic Research, *High Heel Communism*, кадър от видео, 2023, в изложбата „Перфектното тооче“, Галерия Пунта, бул. „Стефан Стамболов“ 37, София, 7 февруари - 9 март.